

Beslut om kött från fjäderfä

Här ger Livsmedelsverket en instruktion för hur kontrollen ska genomföras av verkets egen personal utifrån kraven i lagstiftningen.

Den här instruktionen ger dig som officiell veterinär bindande anvisningar för beslut om kött och fyndregistrering för kött från fjäderfä.

Instruktioner och handledning för kontroll vid slakt av fjäderfä

Instruktionen grundar sig på förordning (EU) 2019/627. För övrig handledning och instruktion för offentlig kontroll vid slakt av fjäderfä se:

Kontroll i samband med slakt av fjäderfä - Kontrollwiki (livsmedelsverket.se)

Principer för beslut om kött

Efter utförda kontroller av fjäderfä ska officiell veterinär fatta beslut om kött som åtgärd vid bristande efterlevnad av kraven för färskt kött, se artikel 45 i förordning (EU) 2019/627. Beslut om kött ska vara skriftliga, se artikel 138.3 i förordning (EU) 2017/625.

Beslut om kött ska baseras på för ögat synliga iakttagelser, eventuella kompletterande undersökningar (till exempel histologisk eller bakteriologisk undersökning) och aktuell lagstiftning.

Besluten ska vara proportionerliga i förhållande till de förändringar som hittats, det vill säga att mer kött än nödvändigt för att avlägsna förändringar ska inte otjänligförklaras.

Officiell veterinär kan fatta beslut om totalt eller lokalt otjänligförklarande av slaktkroppen och tillhörande slaktbiprodukter.

Totalt otjänligförklarande (TO) av slaktkropp och tillhörande slaktbiprodukter

Beslut om totalt otjänligförklarande ska fattas om:

- påvisade förändringar indikerar en allmänt utbredd sjukdom (djur som har en allmänt utbredd sjukdom, som allmänt utbredd sepsis, pyemi, toxemi eller viremi),
- tecken på allmän påverkan påvisas,
- påvisade lokala förändringar bedöms vara orensbara och/eller om
- den officiella veterinären bedömer köttet olämpligt som livsmedel.

TO-beslut ska alltid vara skriftliga och ska alltid registreras.

Lokalt otjänligförklarande (LO) av förändrade delar av slaktkropp och/eller tillhörande slaktbiprodukter

Beslut om lokalt otjänligförklarande ska fattas om de påvisade förändringarna är lokala och möjliga att rensa bort.

LO-beslut behöver inte vara skriftliga/behöver inte registreras.

För att göra rätt bedömning och fatta rätt beslut om kött, ta hjälp av tabellen här nedanför.

Bedömning av lokal förändring	LO	TO
Rensbar	x	
Orensbar		x
Med sekundär allmän påverkan, se allmän förändring nedan		
Med sekundär allmänt utbredd sjukdom, se allmän förändring nedan		

Bedömning av allmän förändring	LO	TO
Akut sjukdom		x
Kronisk sjukdom - rensbar	x	
Kronisk sjukdom - orensbar		x
Kronisk sjukdom med sekundär allmän påverkan - rensbar	x	
Kronisk sjukdom med sekundär allmän påverkan - orensbar		x

Bedömning vid lokal/allmän förändring med risk för livsmedelssäkerheten	LO	TO
Rensbar	x	
Orensbar		x

Registrering och dokumentation

En officiell veterinär ska dokumentera resultatet av sina inspektioner och företagsanställda assistenter ska följa den officiella veterinärens anvisningar.

När det gäller dokumentation av TO-beslut och i förekommande fall av LO-beslut, överförs den registrering av fjäderfäkoder som utförts av företagsanställda assistenter vid slaktbandet, med till exempel räkneverk, dagligen till journal slaktkontroll i Public 360°.

Endast en TO-kod ska anges per totalt otjänligförklarad fjäderfä. Registrering av TO-kod ska göras enligt tabellerna "Registrering av fynd i Public 360°" nedan. Vid totalt otjänligförklarande ska den aktuella huvudförändringen registreras, det vill säga den förändring som faktiskt är orsaken till otjänligförklarandet.

Om flera förändringar finns, som var för sig motiverar ett totalt otjänligförklarande, ska den ur livsmedelssäkerhetssynpunkt viktigaste förändringen registreras, enligt den officiella veterinärens bedömning.

För de slakterier som har möjlighet och så önskar finns nu möjlighet att registrera koder i Public 360° även vid LO.

Tabellen "Lagstöd för beslut" är avsedd att användas av officiell veterinär som ett stöd vid beslut om kött. Sammanställningen är ingen fullständig förteckning över sjukliga förändringar och andra avvikelser. Bedömning av och beslut om kött grundas bland annat på patologanatomiska iakttagelser och patologanatomiska diagnoser när de förekommer. Tabellen bygger på kraven i förordning (EU) 2019/627.

Registrering av fynd i Public 360°

A. Kontroll före slakt

Diagnos/fynd	Registrering
Självdöd	Djur som dött före bedövning.
Avlivning slakteribeslut	Djur som sorteras bort av företaget innan slakt.

B. Kontroll efter slakt

- Mag/tarmkanal, urinvägar, reproduktionsorgan, övrigt- bukhåla

Kod	Diagnos/fynd	Registrering	Förutsättning för beslut om TO
11	Leverskada	Vid sjukliga förändringar/skador på levern.	Allmänt utbredd sjukdom/orensbart Leverskada som ger anledning till TO ska registreras på kod 11 (koden används i KC-programmet)
12	Sjuklig kräv-/magdilatation	Vid sjuklig kräv- och/eller magdilatation.	Allmänt utbredd sjukdom/orensbart
13	Äggledar-/bukhinneinflammation	Vid äggledar- och/eller bukhinneinflammation.	Allmänt utbredd sjukdom/orensbart
14	Ascites	Vid vätska i bukhålan och/eller staslever.	Allmänt utbredd sjukdom/orensbart
15	Njurinflammation, gikt	Vid njurinflammation eller tecken på gikt.	Allmänt utbredd sjukdom/orensbart

B. Kontroll efter slakt
- Hjärta/ lungor

Kod	Diagnos/fynd	Registrering	Förutsättning för beslut om TO
21	Lung-/hjärtasäcks-/luftsäcksinflammation	Vid inflammation i enskilt organ eller i olika kombinationer av organ.	Allmänt utbredd sjukdom/orensbart

B. Kontroll efter slakt
- Skelett/leder

Kod	Diagnos/fynd	Registrering	Förutsättning för beslut om TO
31	Led-/senskidinflammation	Vid led- och/eller senskidinflammation.	Allmänt utbredd sjukdom/orensbart
32	Äldre frakturer/andra äldre traumatiska skador	Vid kroniska frakturer och/eller andra äldre skador på skelett och leder orsakade av trauma före transport.	Orensbart

B. Kontroll efter slakt
- Muskulatur

Kod	Diagnos/fynd	Registrering	Förutsättning för beslut om TO
41	Myopati	Vid sjukdomar i muskulatur förutom vita hårda filéer.	Allmänt utbredd sjukdom/orensbart
42	Vita hårda filéer	Vid muskeldegeneration i bröstmuskulaturen.	Orensbart

**B. Kontroll efter slakt
- Hud**

Kod	Diagnos/fynd	Registrering	Förutsättning för beslut om TO
51	Hud-/ underhudsinflammation	Vid inflammation i hud och/eller underhud.	Allmänt utbredd sjukdom/orensbart
52	Bröstbensbursit	Vid inflammation i bursan på bröstbenet och/eller omgivande vävnad.	Allmänt utbredd sjukdom/orensbart

**B. Kontroll efter slakt
- Övrigt**

Kod	Diagnos/fynd	Registrering	Förutsättning för beslut om TO
61	Tumörer	Vid tumör (neoplastisk förändring).	Maligna tumörer/orensbara benigna tumörer
62	Avmagring	Vid höggradig avmagring.	Föranleder alltid TO
63	Orensbar/allmän infektion	Vid förändringar som inte är rensbara och som inte har någon egen kod - eller tecken på allmän sjukdom som inte har någon egen kod. Koden ska också användas vid onormal lukt eller färg.	Allmänt utbredd sjukdom/orensbart

**B. Kontroll efter slakt
- Fynd företagsansvar**

Kod	Diagnos/fynd	Registrering	Förutsättning för beslut om TO
71	Otillräcklig avblodning	Vid otillräcklig avblodning.	Orensbart
72	Blödningar/färska frakturer	Vid blödningar och/eller färska frakturer som kan härledas till transport/slakteri.	Orensbart
73	Annan slaktskada/förorening	Vid annan slaktskada och/eller förorening	Orensbart/inte möjligt att rengöra
74	Avsaknad av inre organ	Inre organ ska vara med fram till besiktningen. Samhörigheten med slaktroppen ska vara säkerställd. Om inre organ saknas, kan slaktroppar godkännas för vidare hantering i livsmedelskedjan under följande förutsättningar: <ul style="list-style-type: none"> · slaktropparna visar inga tecken på sjukliga förändringar · flocken i sin helhet uppvisar inga tecken på allvarliga sjukliga förändringar · antalet slaktroppar som saknar inre organ överskrider inte det som är tekniskt möjligt (1- 2 %). 	Om mer än 2 % av slaktropparna för en flock saknar inre organ vid besiktningen ska samtliga slaktroppar utan organ otjänligförklaras.

Lagstöd för beslut

Lagstödet i tabellen bygger på artikel 45 i förordning (EU) 2019/627.

Lagstöd	Krav enligt lagstiftningen	Bedömning (konsekvens) TO/LO	Kod
a	Härrör från djur som inte har genomgått besiktning före slakt.	TO	Kod 63 om dessa djur skulle upptäckas vid besiktningen efter slakt.

b	Härrör från djur vars slaktbiprodukter inte har genomgått besiktning efter slakt.	TO	Kod 74
c	Härrör från djur som har dött före slakt.	TO	Registreras som självdöd vid besiktningen före slakt.
e	Härrör från djur som lidit av djursjukdomar för vilka det fastställs djurhälsobestämmelser i den unionslagstiftning som anges i bilaga I till rådets direktiv 2002/99/EG (1), utom om det har framställts i enlighet med de särskilda kraven i den lagstiftningen.	TO	Beslut om levande djur ska göras för dessa djur. Om de mot förmodan kommit in till besiktningen efter slakt får kod 63 användas.
f	Härrör från djur som har en allmänt utbredd sjukdom, såsom allmänt utbredd sepsis, pyemi, toxemi eller viremi.	TO	Finns det en specifik kod för den aktuella sjukdomsförändringen ska den koden användas (se kodlista). Finns ingen specifik kod ska kod 63 användas.
h	Visat sig vara angripet av parasiter.	TO/LO	Finns det en specifik kod för den aktuella sjukdomsförändringen ska den koden användas (se kodlista). Finns ingen specifik kod ska kod 63 användas.
i	Innehåller kemiska restsubstanser utöver de nivåer som fastställts i förordningarna (EU) nr 37/2010, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1881/2006 och (EG) nr 124/2009, eller resthalter av substanser som är förbjudna eller otillåtna enligt förordning (EU) nr 37/2010 och direktiv 96/22/EG.	TO	Kod 63
o	Uppvisar patologiska eller organoleptiska förändringar, särskilt otillräcklig avblodning.	TO/LO	Finns en specifik kod för den aktuella sjukdomsförändringen ska den koden användas (se kodlista), finns ingen specifik kod ska kod 63 användas.
p	Härrör från avmagrade djur.	TO	Kod 62
r	Är nedsmutsat eller förorenat med fekalier eller annat.	TO/LO	Kod 73

t	Enligt den officiella veterinärens bedömning, efter att denne gått igenom den relevanta informationen, kan utgöra en risk för människors eller djurs hälsa eller av annan orsak inte är lämpligt som livsmedel.	TO/LO	Finns en specifik kod för den aktuella sjukdomsförändringen ska den koden användas (se kodlista), finns ingen specifik kod ska kod 63 användas.
---	---	-------	---

Senast uppdaterad 1 oktober 2024 Ansvarig grupp LMK_KS